

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ:

(Проф.д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ОРГАНИЗАЦИОННО ПОВЕДЕНИЕ”;

ЗА СПЕЦИАЛНОСТ: ”Мениджмънт”; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р ик.н. Йордан Коев)

2.
(ас. Велина Колева)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Добрин Добрев)

I. АНОТАЦИЯ

Организационното поведение е интердисциплинарна научна област и академична дисциплина, посветена както на изучаването и разбирането на причините, структурата и динамиката на поведението на ниво «индивид», «група» и «организация», така и на практиката на въздействие върху него. Курсът има синтетичен характер и запознава студентите с основни подходи, и понятия от човешкото поведение в организационен контекст. Той въвежда в логиката на организационната психология и социално-психологическите аспекти на организационното поведение.

Изучаването на дисциплината формира у студентите умения за разбиране и управление на поведението в организацията при отчитане на комплексните и взаимодействащи си причини: индивидуалните особености, потребности и интереси, ценностни системи, мотивация, отношения, групови взаимодействия.

Изучаваната дисциплина дава възможност за приложение на получените знания, тъй като изгражда култура за познаване психологията на личността и характера на човешките отношения, което развива ново управленско мислене и създава управленска психологическа компетентност. По този начин дисциплината разширява знанията в областта на управлението на организацията.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. УВОД В ОРГАНИЗАЦИОННОТО ПОВЕДЕНИЕ		3	2	
1.1.	Поведението – широкообхватност и ограничения. Същност и особености при тълкуване на понятието.			
1.2.	Подходи при тълкуване на поведението – етимологичен, етологичен, психологически, социологически, икономически, философски, управленски.			
1.3.	Концепции за организационното поведение.			
ТЕМА 2. СЪЩНОСТ НА ОРГАНИЗАЦИОННОТО ПОВЕДЕНИЕ		3	2	
2.1.	Организационното поведение като научна област и академична дисциплина. Предмет и задачи.			
2.2.	Историческо развитие на организационното поведение.			
2.3.	Фундаментални теории, лежащи в основата на организационното поведение			
ТЕМА 3. ПОВЕДЕНИЕ НА ИНДИВИДА В ОРГАНИЗАЦИЯТА		4	2	
3.1.	Индивидуални различия в поведението.			
3.2.	Перцепцията, атрибуцията и поведението на индивида в организацията.			
3.3.	Усвояване и влияние върху поведението.			
3.4.	Нагласи и ценности.			
3.5.	Мотивация и поведението на индивида в организацията.			
3.6.	Социално – психологическо разбиране за личността и нейното поведение. „Аз-ът“ в организационното поведение.			
ТЕМА 4. ЛИЧНОСТТА НА МЕНИДЖЪРА		4	2	
4.1.	Теории за личността.			

4.2.	Индивидуални психологически характеристики. Динамични свойства – темперамент.			
4.3.	Екстравертност и интровертност. Модел на Айзенк за личността.			
4.4.	Когнитивни /познавателни/ стилове и професионална пригодност. Локализация на мозъчните функции.			
4.5.	Професионални и интелектуални качества на мениджъра.			
ТЕМА 5. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ПОДЧИНЕНИТЕ		3	2	
5.1.	Характеристика на отношенията ръководител –подчинен.			
5.2.	Психологическа характеристика на личността на подчинените. „Аз-ът“ на личността и поведението.			
5.3.	Мотивация и екипно взаимодействие.			
5.4.	Атрибутивна теория.			
5.5.	Привързаност и удовлетвореност към организацията.			
ТЕМА 6. ПСИХОЛОГИЯ НА УПРАВЛЕНСКОТО ОБЩУВАНЕ		3	2	
6.1.	Общуването като социален феномен. Особенности на управленското общуване.			
6.2.	Общуването на мениджъра като обмен на информация.			
6.3.	Невербално общуване.			
6.4.	Общуването на мениджъра като взаимодействие.			
6.5.	Общуването на мениджъра като междуличностно възприемане.			
ТЕМА 7. ГРУПИ И ГРУПОВО ПОВЕДЕНИЕ		4	2	
7.1.	Характеристика на групите – същност и особености. Видове групи в организацията.			
7.2.	Етапи в развитието на групата.			
7.3.	Основни групови процеси - конформизъм, сплотеност, сътрудничество и съревнование, групово мислене, групова поляризация.			
ТЕМА 8. ЕКИПИ И ЕКИПНА РАБОТА		2	2	
8.1.	Характеристика на екипите. Видове екипи.			
8.2.	Изграждане на екипите. Екипни роли. Етапи на екипно развитие.			
8.3.	Ефективно функциониране на работните екипи.			
ТЕМА 9. КОНФЛИКТИ И ТЯХНОТО РАЗРЕШАВАНЕ		4	2	
9.1.	Основни тези, типология и източници на конфликта.			
9.2.	Видове конфликти. Диагностика на конфликта.			
9.3.	Модел на конфликтна ситуация.			
9.4.	Стратегии и тактики на поведение в конфликтна ситуация. Управление на конфликтите.			
ТЕМА 10. ОРГАНИЗАЦИОННИ СТРУКТУРИ		2	2	
10.1.	Основни концепции и механизми в организирането.			
10.2.	Видове организационни структури.			
ТЕМА 11. ОРГАНИЗАЦИОННА КУЛТУРА		3	2	
11.1.	Виждания за същността на организационната култура.			
11.2.	Основни характеристики и равнища на организационната			

	култура.			
11.3.	Възникване и развитие на организационната култура.			
11.4.	Въздействия върху организационната култура.			
ТЕМА 12. ОРГАНИЗАЦИОННА ПРОМЯНА		3	2	
12.1.	Организационна промяна – основни концепции.			
12.2.	Разбиране и управление на съпротивата към промяна.			
12.3.	Управление на организационната промяна.			
ТЕМА 13. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ		2	2	
13.1.	Същност на организационното развитие. Фази на развитие.			
13.2.	Управление посредством организационно развитие.			
13.3.	Техники за организационно развитие.			
ТЕМА 14. СТРЕС И НАЧИНИ ЗА НЕГОВОТО ОВЛАДЯВАНЕ		3	2	
14.1.	Същност и прояви на стреса. Професионален стрес.			
14.2.	Закономерности и подходи при адаптацията към стреса.			
14.3.	Управление на стреса.			
14.4.	Тренинг “Антистрес”.			
ТЕМА 15. ОРГАНИЗАЦИОННО ЗДРАВЕ И ЕФЕКТИВНОСТ		2	2	
15.1.	Същност и особености.			
15.2.	Характеристики на здравата организация.			
		Общо:	45	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Разработване и защита на курсова работа по избрана тема	1	70
1.2.	Работа по литературни източници	1	30
1.3.	Междинен тест	1	25
1.4.			
Общо за семестриален контрол:		3	125
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	40
Общо за сесиен контрол:			
Общо за всички форми на контрол:			165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Панайотов, Д. *Организационно поведение. Новите парадигми за човешко развитие.* София : Нов български университет, 2013

2. Паунов, Марин и др. *Организационно поведение*. 4-то прераб. изд. София : СИЕЛА, 2013
3. Johnson, M., T. Beehr *Integrating Organizational Behavior Management with Industrial and Organizational Psychology*. Routledge, 2013
4. Mawhinney, T. *Organizational Culture, Rule-Governed Behavior and Organizational Behavior Management: Theoretical Foundations and Implications for Research and Practice*. Routledge, 2013
5. Reid, D. *Organizational Behavior Management and Developmental Disabilities Services: Accomplishments and Future Directions*. Routledge, 2013
6. Tosi, H., M. Pilati. *Managing Organizational Behavior: Individuals, Teams, Organization and Management*. Edward Elgar Publishing Ltd, 2011

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Паунов, М. *Емоциите на човешкия ресурс*. София : Изд. комплекс - УНСС, 2012
2. Сирашки, Хр. и др. *Организационно поведение*. Свищов : Акад. изд. Ценов - Свищов, 2012
3. Стаматов, Р., Н. Енчев. *Човешкото поведение*. Хермес, 2012
4. Хаджиев, В. Структурен модел на организационно поведение // *Диалог. Електронно списание* . - Свищов, 2014, N 1, с. 31-65
5. Gollwitzer, P., G. Oettingen. *Motivation: History of the Concept, International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences (Second Edition)*, 2015
6. Koleva, V. (2016). NON-MATERIAL INCENTIVES MOTIVATING THE BEHAVIOR OF BULGARIAN IT SPECIALISTS. *Association 1901 "SEPIKE"*. [Online] Ausgabe 12. p. 90-93. Available from: <http://www.sepikecloud.com/> [Accessed 31.03.2016]
7. Lunenburg, F. Expectancy Theory of Motivation: Motivating by Altering Expectations // *International Journal of Management, Business and Administration*, Volume 15, Number 1, 2011
8. Nevid, J. *Psychology: Concepts and applications*. Belmont, CA : Wadworth, USA, 2013